

Фінансові обмеження, недостатність інвестицій для технологічної модернізації.	Розвиток смарт-фабрик та безпілотних технологій (автоматизація виробничих процесів через роботизацію та AI-рішення).
Зміна геоеконімічних умов, інтеграція в європейський ринок потребує відповідності новим стандартам якості.	Фінансова підтримка ЄС та міжнародних банків (можливості грантового та пільгового фінансування інноваційних проектів у рамках програм відновлення економіки).

Джерело: складено авторами

Список використаних джерел:

1. Bielialov, T., Datsenko, V., Diachenko, N., Puzanova, G., & Voronko, O. (2024). *Social policies to promote the innovative activity of Ukrainian companies in times of war*. URL: <https://surl.lu/ccubsx>
2. Andrii, D., Zarina, P., Oleh, S., Olena, P., Dmytro, R. (2024). *Management of Transport and Logistics Systems: Problems Under Conditions of Military Operations*. In: Alareeni, B., Hamdan, A. (eds) *Navigating the Technological Tide: The Evolution and Challenges of Business Model Innovation*. ICBT 2024. *Lecture Notes in Networks and Systems*, vol 1080. Springer, Cham. <https://surl.lt/kkjtkv>
3. Taleb, N. N. (2014). *Antifragile: Things that gain from disorder (Vol. 3)*. Random House Trade Paperbacks.
4. Parejo Moruno, F. M. (2025). *Strategic financial management in industrial enterprises under crisis conditions*. University of Extremadura. URL: https://dehesa.unex.es/bitstream/10662/25532/4/2596-0121_25_11.pdf

УДК 351:61

Кожемякіна Т.В.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я,
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Романченко Н.В.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу та управління бізнесом,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»

НСЗУ: РОЛЬ ТА МІСЦЕ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

В Законі України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19 жовтня 2017 року вже присутнє визначення щодо уповноваженого органу, що створюється для реалізації державної політики у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення, але його назва ще не використовується [1]. Тому що Національна служба

здоров'я України (НСЗУ) як центральний орган виконавчої влади України створена відповідно до Постанови КМУ № 1101 від 27 грудня 2017 року «Про утворення Національної служби здоров'я України» [2].

Відповідно до «Положення про Національну службу здоров'я України», НСЗУ є ключовим агентом реалізації в Україні Програми державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення. Оскільки саме цей орган виконавчої влади згідно Положення про Національну службу здоров'я України виконує функції замовника медичних послуг, лікарських засобів й медичних виробів як за програмою медичних гарантій так і за бюджетними програмами, розпорядником яких є [2].

В основу реформування системи публічного управління в сфері охорони здоров'я України покладений досвід функціонування Національної служби охорони здоров'я Англії [3]. В основу трансформації відповідно до британської моделі також покладений принцип «універсального базового покриття», який поєднує кращі риси бюджетного фінансування та фінансування на основі страхових моделей. За цією моделлю кожна людина в Україні отримує медичну допомогу незалежно від своїх статків і без необхідності купувати медичну страховку.

НСЗУ уповноважений на укладання, коригування та припинення договорів, укладених із закладами охорони здоров'я (ЗОЗ) про медичне обслуговування населення та реімбурсацію.

Реалізація завдання запровадження в Україні нової моделі фінансування надання медичної допомоги на первинному, вторинному та третинному рівнях також покладена на НСЗУ.

З метою підвищення ефективності використання коштів, які спрямовуються в сферу охорони здоров'я, НСЗУ аналізує звіти ЗОЗ в розрізі формування їх доходів та витрат й формує тарифну політику шляхом встановлення розмірів тарифів та коригувальних коефіцієнтів. На основі всебічного аналізу діяльності закладів сфери охорони здоров'я НСЗУ також надає пропозиції та консультації щодо оптимізації мережі ЗОЗ та функціонування госпітальних округів.

Важливість Національної служби здоров'я України к частини системи публічного управління в сфері охорони здоров'я підкреслюється тим, що створення НСЗУ стало другим завданням Плану заходів з реалізації Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я на період до 2020 року, яке включало дві складові: внесення Кабміном України проекту постанови про утворення НСЗУ та, відповідно, розбудову цього центрального органу виконавчої влади як єдиного національного замовника медичних послуг в Україні [4].

Іншим, порівняним із попереднім по важливості завданням НСЗУ є забезпечення функціонування Електронної системи охорони здоров'я України E-health, шляхом визначення напрямків її розвитку, встановлення технічних вимог щодо медичних інформаційних систем (МІСів), ведення реєстрів інформації та обробки і оприлюднення на своєму сайті інформації щодо реалізації Програми медичних гарантій в режимі реального часу.

Таким чином, Національна служба здоров'я України, по суті, є наріжним камінням реалізації реформи системи охорони здоров'я на засадах автономності закладів охорони здоров'я, їх територіального розподілу, визначення справедливого рівня оплати за надані медичні послуги, інформаційної підтримки та інших важливих аспектів публічного управління у сфері охорони здоров'я.

Для подальшого розвитку реформи галузі та досягнення визначених цілей повного, справедливого та ефективного забезпечення громадян України медичною допомогою, важливо підтримувати незалежність даного центрального органу виконавчої влади України та не обмежувати його діяльність застосуванням не притаманних нормальним умовам функціонування адміністративних методів впливу.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення». URL: <https://surl.li/sxegkm>
2. Постанова КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1101 «Про утворення Національної служби здоров'я України». URL: <https://surl.li/ibpbfp>
3. Як працює система охорони здоров'я Англії. URL: <https://moz.gov.ua/uk/jak-pracjue-sistema-ohoroni-zdorovja-anglii>
4. Розпорядження КМУ від 15 листопада 2017 р. № 821-р «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я на період до 2020 року». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250432586>